

III.

Bettere Afgang til Stemmegivning.

Udvalgets Flertal lægger mindre Vægt paa, om den kommunale Kodeinddeling eller den politiske Folkethingsvalgkredsinddeling bliver Grundlaget for Staden Kjøbenhavns Inddeling i Kredse til Foretagelse af Borgerrepræsentantvalgene. Da nærværende Lovforslag blev forelagt Folkethinget den 6te November 1886, havde Landstthinget endnu ikke ændret Regjeringslovsforslaget, som anbefalede Kodeinddelingen. Da Landstthinget imidlertid ved sin senere Endring af Regjeringsforslaget har foretrukket Folkethingsvalgkredsinddelingen som Grundlag, skal Udvalget tilraade Thinget at imødekomme Rigsdagens anden Afdeling i denne Henseende. Efter Udvalgets Samraad den 17de ds. med Indenrigsministeren besluttede Udvalget imidlertid at give dette Hovedpunkt Plads alene i det under II. nævnte fra Landstthinget oversendte Lovforslag, hvorved det hurtigere fremmes. Endringsforslagene Nr. 2 og 3 tilfugte derfor at udstemme dette Hovedpunkt af nærværende Lovforslag.

IV.

Forholdstalsvalgmaadens Indførelse.

Medens de foregaaende tre Hovedpunkter ere ny, har Forslaget om at anvende Forholdstalsvalgmaaden paa dette Omraade allerede en lille parlamentarisk Historie. Denne skal i Korthed gjentages i Erindringen.

Den 11te Februar 1879 indbragte medundertegnede (Vajer) et „Forslag til Lov om Valg ved Forholdstal af Borgerrepræsentanter i Staden Kjøbenhavn“ (den 5te Marts 1ste Behandling og den 12te Juni Udvalgsbetænkning.)

Den 8de Oktober 1879 indbragtes Forslaget af den Samme paa ny (den 8de December 1ste Behandling, den 3die Februar

1880 2den, og den 12te f. M. 3die i Folkethinget; den 27de Februar 1ste Behandling i Landstthinget, som — uagtet den af Forholdstalsvalgmaadens Udvikling høit fortjente Andræs anbefaling — med 34 imod 9 Stemmer nægtede Lovforslagets videre Fremme.)

Den 9de November 1880 blev samme Forslag — dog noget ændret — atter forelagt Folkethinget af den samme Forslagsstiller (den 11te December 1ste Behandling, den 17de Januar 1881 — uden Omtale — 2den, og den 8de Marts 3die; den 15de Marts 1ste Behandling i Landstthinget, den 5te Mai Udvalgsbetænkning og den 30te Mai 2den Behandling.) Landstthinget standsede dette Mær Sagen, idet Thinget — med 33 Stemmer imod 11 — vedtog en Dagsorden, hvorved „en udvidet Anvendelse af Forholdstalsvalgmaaden“ henstilledes til Regjeringens Overveelse*).

Da Forslagsstilleren den 7—9de August 1885 havde deltaget i den internationale Forholdstalsvalgmaade-Kongres i Antwerpen, og Kongressens udførlige Beretning var udgivet (i Maanedsskriftet La représentation proportionnelle, Bruxelles 1885, S. 209—400), udarbejdede han et „Forslag til Lov indeholdende ny almindelige Regler for Forholdstalsvalg“. Dette blev den 25de Januar 1886 indbragt i Folkethinget. Af Forslagsstillereens Foredrag ved denne Leilighed vil en Del (fra Spalte 880 indtil Sp. 883 øverst) kunne anbefales som indledende Bemærkninger til nærværende Lovforslag.

Dette forelagdes Thinget den 6te November 1886, og — efter at Udvalgets Arbejde var afbrudt ved Folkethingets Opøsning — atter den 9de Februar 1887.

Det System, som Lovforslaget anbefaler, er i alt Væsentligt, hvad der vandt almindelig Tilslutning paa ovennævnte internatio-

*) Jfr. iøvrigt Fr. Vajer: Esquisse historique et critique sur la représentation proportionnelle en Danemark (i Maanedsskriftet „La représentation proportionnelle“, Bruxelles 1885, S. 178—190.)